

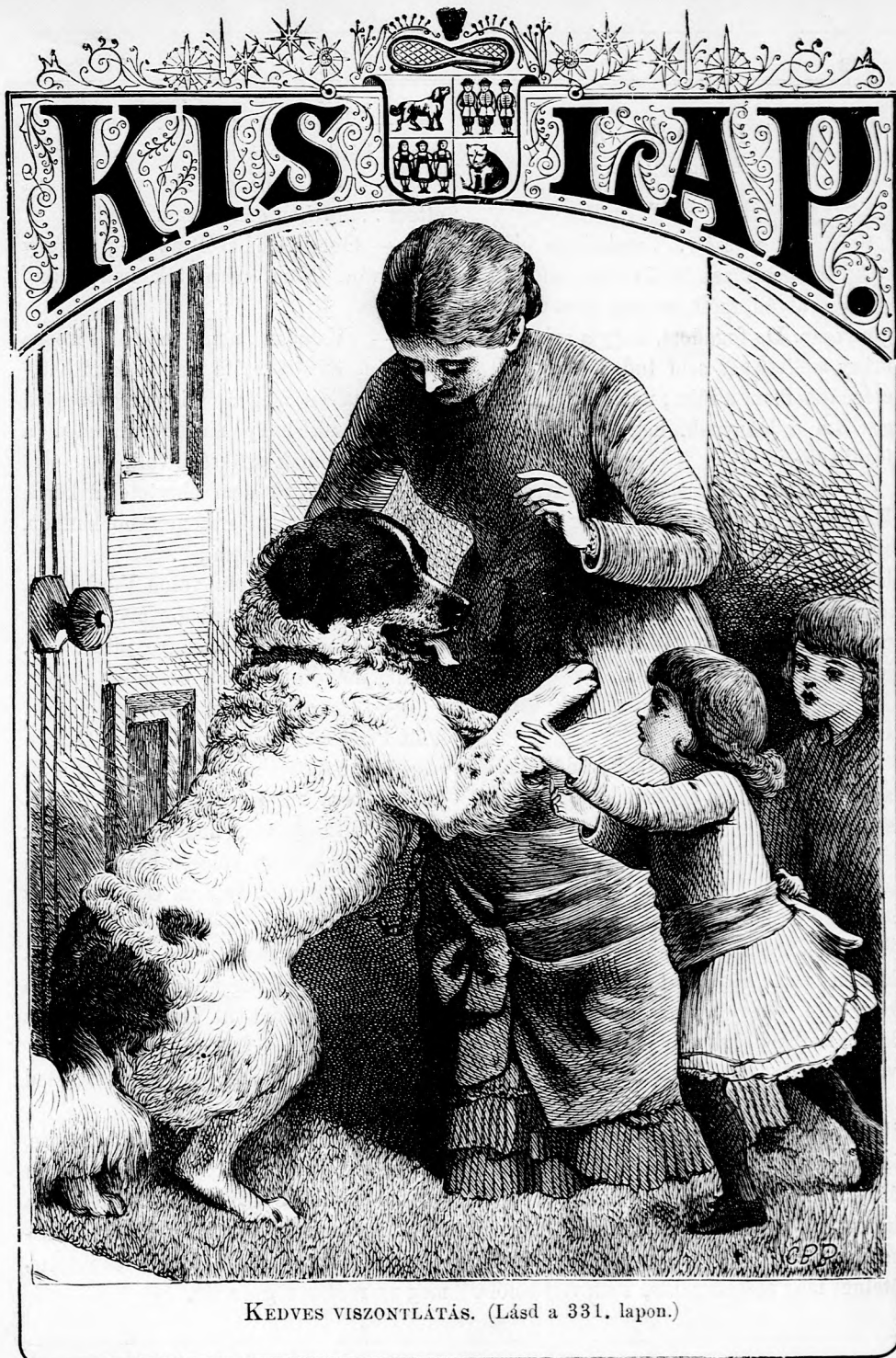
ly se-
nek a
övényt
l, ugy
el nem
; vagy
stül a
dással,
sövény-
g, hogy
l lehet
vagy
orja a
iszedik
Amit
áritják
r napig.
t, újra

TÖK.

lik szá-
fejtése:

g: Tóth
és Jenő,
Aladár,
magyar a
Kornél,
ary Kor-
és Szidi,
Földvály
Ehrlich
Honóra,
assburger
Schmidt
Reismann
Faragó
g Ede (a
Spitzer
raun Irén,
lar, Lövy
abár csak
Stokinger
ry Gyula
Horácz
oráce.)

um-épület.
v. társulat.

KEDVES VISZONTLÁTÁS. (Lásd a 331. lapon.)

PIROSKA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AGYON szép . . . ma holnap bizony épen olyan tudós léssz, mint édes atyád, szolt az öreg asszony kissé gunyosan. De fogadom, hogy a sok tudomány mellett azt sem tudod, hogy kell a czérnát befűzni a tübe; pedig az is szükséges ám a leánynak, hogy varrni, sütnifűzni tudjon.

— Tudok is, felelé Piroska szerényen. Ezekre mamám tanított meg s mióta szegény mamáskám beteg, én vezettem a háztartást . . . persze nem olyan jól, mint a mama . . . de apácska azt mondta, hogy meg van elégedve. Idővel talán majd jobban is fogom még tudni.

— Jól van. Ne beszéljünk többet, szolt a dédanya.

Piroska majdnem ijedten dőlt vissza a sarokba s aztán egészen délig egy szót sem szóltak.

Délre egy kis városkába értek s ott a vendéglőbe hajtattak. A vendéglős alázatosan bókolva jött a kocsihoz és jelenté, hogy az előre megrendelt ebéd készen van, rögtön feltálalják. Aztán bevezette őket egy szépen butorozott külön szobába, hol már csakugyan terítve volt az asztal három személyre.

Piroska nem emlékezett, hogy valaha ilyen nagy ebédet evett volna. Azaz nem is ette végig. Otthon szerényen, egyszerűen éltek s bizony ha akart volna sem szokhatott rá a torkoskodásra. De hajlama sem volt rá s azért most a negyedik tál ételnél már megköszönte, nem vett belőle.

— Talán roszul vagy? Nincs étvágyad? kérdé Bánréviné.

— Oh dehogy! De már eleget ettem . . . otthon ennyit sem szoktam.

— Gondolom! szolt az öreg asszony mogorván. Nem csaptatok nagy lakomákat.

— Valóban nem, felelé Piroska őszintén. Kivált mióta mamáskám beteges, azóta én meg apa igen egyszerűen élünk, csak hogy megszerezhessük, a mire mamámnak szüksége volt.

— De csak nem éheztek? kérdé az öreg asszony még komorabb hangon.

— Azt épen nem . . .

— Az is kitelt volna Várfalvitól, dörmögte Bánréviné inkább magában. A büszke Várfalvi ilyen életre jutott . . . mindig mondtam, hogy bolondos ember.

— Apácskám nem bolondos ember, szolt Piroska bátran és tüzesen. Ő igen okos és becsületes ember, mindenki tiszteli és szereti s mindig azt mondta, hogy inkább él szegényen, hogysen másoknak terhére essék, vagy kölcsön kérjen. És mi boldogok vagyunk, ha nem csaphatunk is nagy lakomákat.

Bánréviné meglepetve nézett a kis leányra, ki azt hitte, hogy szavai talán sértették is a dédanyát. De ez csak annyit felelt:

— Ugy látszik, nagyon szereted atyádat. Helyes is.

Elemér nem igen figyelt a beszédre, hanem annál szaporábban evett, neki nem volt hosszú az ebéd; elfogyasztotta még a Piroska részét is, úgy hogy az öreg asszony már ezt is sokalni kezdte és intette, meg ne rontsa a gyomrát.

— Oh, nekem nagyon jó étvágyam van. Aztán kár is volna itt hagyni ezt a jó süteményt.

Azt hitte, hogy a dédanya majd pirongatni fogja, de nagy meglepetésére hagyta enni kedvére.

— Mégsem olyan borzasztó, a milyennek hittem, gondolá Elemér.

De mégsem fogyaszthatott el mindent ami az asztalon volt, mert az öreg asszony végre fölkelt, s így szólt:

— Elég volt. Készüljetek, megyünk odább.

Elemér még telerakta a zsebeit maradék süteménnyel és gyümölcssel, aztán megint a bakra ült, Bánréviné és Piroska pedig a hintóba s tovább utaztak. Az öreg asszony most még szótlanabb volt, mint délelőtt és Piroska nem merte háborgatni, pedig szerette volna megkérdezni, messze van-e még a kastély, mikor érkeznek oda, várja-e ott őket valaki s más efféle apróságot. De nem mert szólani. És egész délután csak egyszer szólalt meg a dédanya, mikor hirtelen e kérdéssel fordult Piroskához:

— Mit gondolsz, milyen fiu ez az Elemér?

Piroskát meglepte a kérdés; hamarjában alig tudott felelni.

— Atyám azt mondja, hogy Elemér nem rossz fiu, csak kissé pajkos... de a fiuk majd mindnyájan olyanok.

Azután megint nem beszéltek semmit.

Még jó magasán állt a nap, mikor egy faluhoz értek s a falu végén tábla állott, melyre nagy betűkkel volt felírva: »Bánráve«. Ebből megtudta Piroska, hogy céljukhoz értek. Nézegetett jobbra,

balra, melyik ház lehet a dédanyáé, de a falu csupa egyszerű kis házakból állott; végig is mentek rajta egészen s a tulsó oldalán egész erdőnek látszó nagy kerthez értek. A kert elején igen szép oszlopos ház állott, körülötte virágültetvények pompáztak, az oszlopokon folyondár futott végig, — igen szép helyecske volt. Piroskának annyira megtetszett, hogy meg nem állhatta a kérdezősködést.

— Ugy-é kedves dédanyácskám, ebben a szép kastélyban lakik?

Az öreg asszony szinte megvetőleg vonogatta a vállát.

— Ez nem kastély, ez csak a gazdatisztem lakása, felelé.

Piroska nagy szemeket meresztett. Ha a dédanya gazdatisztjének ilyen gyönyörű lakása van, milyen lehet akkor maga a kastély!

(Folytatása következik.)

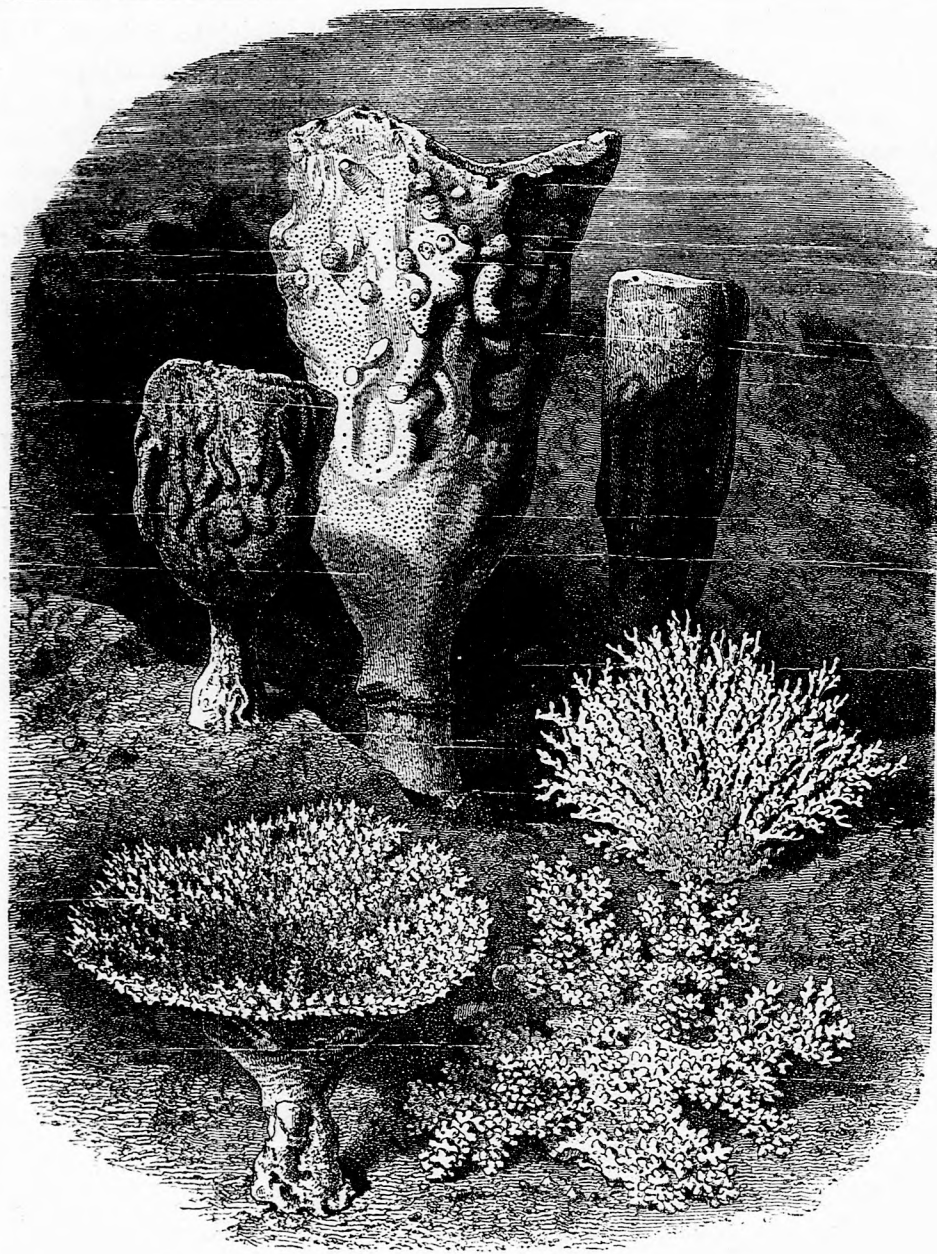
Himzés.

(Képpel a 228—229. lapokon.)

*JÓL figyeld, hogy jár a tium,
Ide fordítsd arczod.
* Öltésenkint követem,
A szép minta-rajzot.*

*Igy; már most magad himezd
Ezt a kis darabkát.
Ha sikerült: apádnak
Készítsz házi sapkát.*

*Szent Karácsony közeleg:
Munkálva vitézül,
A te kis ajándokod
Addig el is készül.*

A TENGHER MUNKÁSAI. (Lásd a 330. lapon.)

SAMU BÁCSI TÖRTÉNETE.

-- Beszélyke. --

RÉGEN volt az, mikor én is olyan boldog, vidám iskolás fiu voltam, mint kiknek most ezt a kis történetkét elbeszélem. Egyik vidéki kis városkában lakunk s mi nyughatatlan diákok bejártunk ott minden zugot, ismertünk minden házat, ismertünk minden utcát, ami persze kis városban nem valami nehéz dolog. Csak egyetlen egy hely volt, melyet kevesen ismertek közülünk: a Samu bácsi háza és kertje.

A város szélén állt a csinos uri ház; körülötte nagy kert terült el, melybe azonban nem lehetett bebandikálni, mert másfél öles kőfal vette körül; csak hírét hallottuk, hogy olyan gyönyörű kert messze földön nincs. Ha épen nagyon akartuk volna, persze kitaláltuk volna a módját, hogy belopózzunk; de erre még a legvásottabb fiu sem gondolt, mert Samu bácsit az egész város tisztelte, szerette s jaj lett volna annak, a ki valami pajkos csinyt követ el ő ellene.

Már öreg ember volt, egészen ősz haju, de piros, egészséges arcza, vidám tekintete mutatta, hogy még jó erőben van s boldogan, elégedetten éli napjait. Annyit tudtunk róla, hogy fiatalabb korában derék kereskedő volt, szép vagyont szerzett s most csöndes nyugalomban él, kertjét ápolgatja és jót cselekszik, a hol csak lehet. Nem szerette, ha megtudták, hogy valakivel jót tett, nem dicsekedett vele, de azért mégis mindenki tudta, mert azok, a kikkel jót tett, nem hallgatták el. Ha valahol szegény gyermeket pillantott

meg, kikérdezte, haza kísérte és ha meggyőződött, hogy csakugyan szegények s megérdemlik a segítséget, segített rajtuk. Sok szerencsétlen családnak lett ekkép jótévője s az iskolában nem egy szegény fiu volt, a kiről tudták, hogy Samu bácsi ruházza, vesz neki könyveket, sőt néha egy pár tizeskével is megajándékozta ünnep napokon. És ezeket a szegény fiukat mi többiek ugyancsak irigyeltük.

Nem azért irigyeltük, hogy ruhát, könyvet, pénzt kapnak, mert erre nem volt szükségünk; hanem mert Samu bácsi kedvencei néha-néha elmehettek hozzá s ő aztán elvezette őket kertjébe, melyről e szerencsés pajtásaink csodadolgokat meséltek. Nyár elejétől késő őszig ki nem fogyott a kert a legpompásabb gyümölcsből; a legnemesebb fajta cseresznye, szilva, körte, alma, baraczk és sok más finom csemege bőviben volt s a kit egyszer Samu bácsi beeresztett a kertbe, az kedvére lakomázhatott, mert Samu bácsinak abban telt öröme, ha megvendégelhette azokat, a kiket szeretett.

Nagyon természetes tehát, hogy mindnyájanszerettünk volna bejutni ebbe a híres kertbe. Csakhogy ez nem volt könnyű dolog, sőt épenséggel ki sem tudták találni a módját. Mert bármily jószívű ember volt Samu bácsi, nagyon megválogatta, kit eressen be a kertjébe. Az nem használt semmit, hogy szüleink jó barátságban éltek vele; minket fiukat mégsem bocsátott be és viszont gyakran lakmározta ott olyan gyermekek, kiket azelőtt soha sem látott. Titokban szinte nehezteltünk Samu bácsira, hogy olyan furcsán válogat, és reánk soha sem kerit sort.

Egy szép nyári napon délután, a mint leczkéimet megtanultam s a ház előtt állva épen azon tünődtem, melyik pajtásomhoz menjek: a házból utánam szaladt Vidor, az én kedvencz kis kutyácskám. Ott ugrándozott s én hozzá lehajolva játszottam vele, mikor egyszerre megszólal valaki a hátam mögött:

— Szép kis állat, igazán.

Hátra néztem, — hát Samu bácsi állt ott s kedvvel nézegette kutyácskámat, aztán így szólt:

— Szeretném kissé jobban megnézni.

Ezzel lehajolt, megkapta a kutyácskát a nyakánál és bőrénél fogva magasra emelte, úgy hogy a szegény állat kinosan nyöszörgött.

Engemet mindig bántott és mai nap is bánt, ha látom, hogy valaki ok nélkül fájdalmat okoz akármiféle állatnak is: mikor tehát Samu bácsi olyan durván megmarkolta kutyácskámat, bizony-bizony majd elfutott a méreg. Szólni azonban még sem mertem.

Samu bácsi aztán ölébe vette a kis kutyát, megsimogatta s hozzám fordulva, kérdé:

— Hát te, kis fiam, miért haragszol? Hiszen nem bántom kutyácskádat.

És olyan furesán nézett reám, hogy megröstelltem hirtelen haragomat.

— Oh, hiszen én nem haragszom, Samu bácsi. Miért is haragudnám? felelém kissé zavarodottan.

— De barátocskám, nem menekülsz olyan könnyen. Láttam jól, milyen mérgesen villogott a szemed, haragudtál s meg is mondom, miért: azért, mert fájdalmat okoztam kis kutyádnak.

Kissé szégyenkezve megvallottam, hogy hát biz' az úgy van.

— No, hiszen az nem szégyen, szólt ismét Samu bácsi; bizonyosan nagyon szereted, sokat játszol vele; alkalmasint több időt szentelsz is neki, mint a leczkédnek.

De már ennek kereken ellenmondtam, mert eléggé jó tanuló voltam.

— Megkérdzheti Samu bácsi a tanár urtól is, tevéem hozzá.

— Igazán? No, annál jobb. Hát most mit csinálsz itt?

— Elkészültem a leczkéimmal s épen gondolkoztam, melyik pajtásomhoz menjek játszani.

— Tudod mit? Ha épen nincs okosabb multságod, jöjj velem. Nálam nincsenek ugyan fiuk, a kikkel játszhatnál, de a kertemben kellemes sétálás esik, ha ugyan van kedved effélére.

Hogy ne lett volna! Hiszen rég óta ez volt kívánságom s természetesen mohón kaptam rajta, hogy végre eljuthassak a szép kertbe. Kutyácskámat gyorsan bevittem tehát a házba, aztán megindultam Samu bácsival, utközben őszintén elmondván neki, hogy már rég vágytam bejuthatni hozzá.

Nemsokára elértünk a házhoz és egyenesen a kertbe mentünk. És a kert csakugyan olyan gyönyörű volt, milyennek híresztelték. Egyik részében a legszebb virágok pompáztak, aztán árnyas liget következett, végre a nagy gyümölcsös a legfinomabb gyümölcsökkel. Mikor ide értünk, Samu bácsi azt mondá:

— Válogass, kedves fiam, van itt gyümölcs bőven. Amit legjobban szeretsz, azt

szakits. Csak arra vigyázz, meg ne rontsd magad.

Szinte zavarban voltam, merre forduljak. Samu bácsi sorra kóstoltatta velem a legjobb fajtákat, aztán még a zsebeimet is telerakta s végre megindultunk egy árnyas lugas felé. A mint oda értünk, a ház felől három kutya szaladt felénk örvendező csaholással; ráugrottak Samu bácsira, majd ledöntötték a lábáról, kezét nyaldosták s addig nem nyugodtak meg, míg valamennyit meg nem simogatta. Mikor aztán a lugosban leültünk, a három kutya odatelepedett Samu bácsi lábaihoz.

— No's, hiszed-e, hogy én is szeretem az állatokat? szólt ekkor Samu bácsi hozzám. Mikor a te kutyácskádat olyan durván fogtam meg, csak próbára akartalak tenni, vajjon igazán szereted-é. Láttam, hogy igazán szereted, mert bántott, hogy, fájdalmat okoztam neki. Én sem engedem, hogy bántásuk kedvenceimet, ami különben nagy hálátlanság is volna tőlem, mert egy jó öreg kutyának köszönhetem szerencsémemet.

— Ugyan mit beszél, Samu bácsi! mondám csodálkozva. Egy kutyának!

— Annak. Figyelj reám, most ráérünk mindaketten, elmondom neked fiatal korom történetét.

Elővette tájtékipipáját, rágyujtott s kényelmesen elhelyezkedve és nagy bodor füstöt eregetve, így kezdte beszédét:

— Az én szüleim, kedves fiam, itt éltek ebben a városkában, sok, igen sok esztendővel ezelőtt. Igen szegény emberek voltak, annyira, hogy tulajdonképen nem is volt semmijök azon a kevés butoron s holmi szerszámon kívül, mely a bérélt

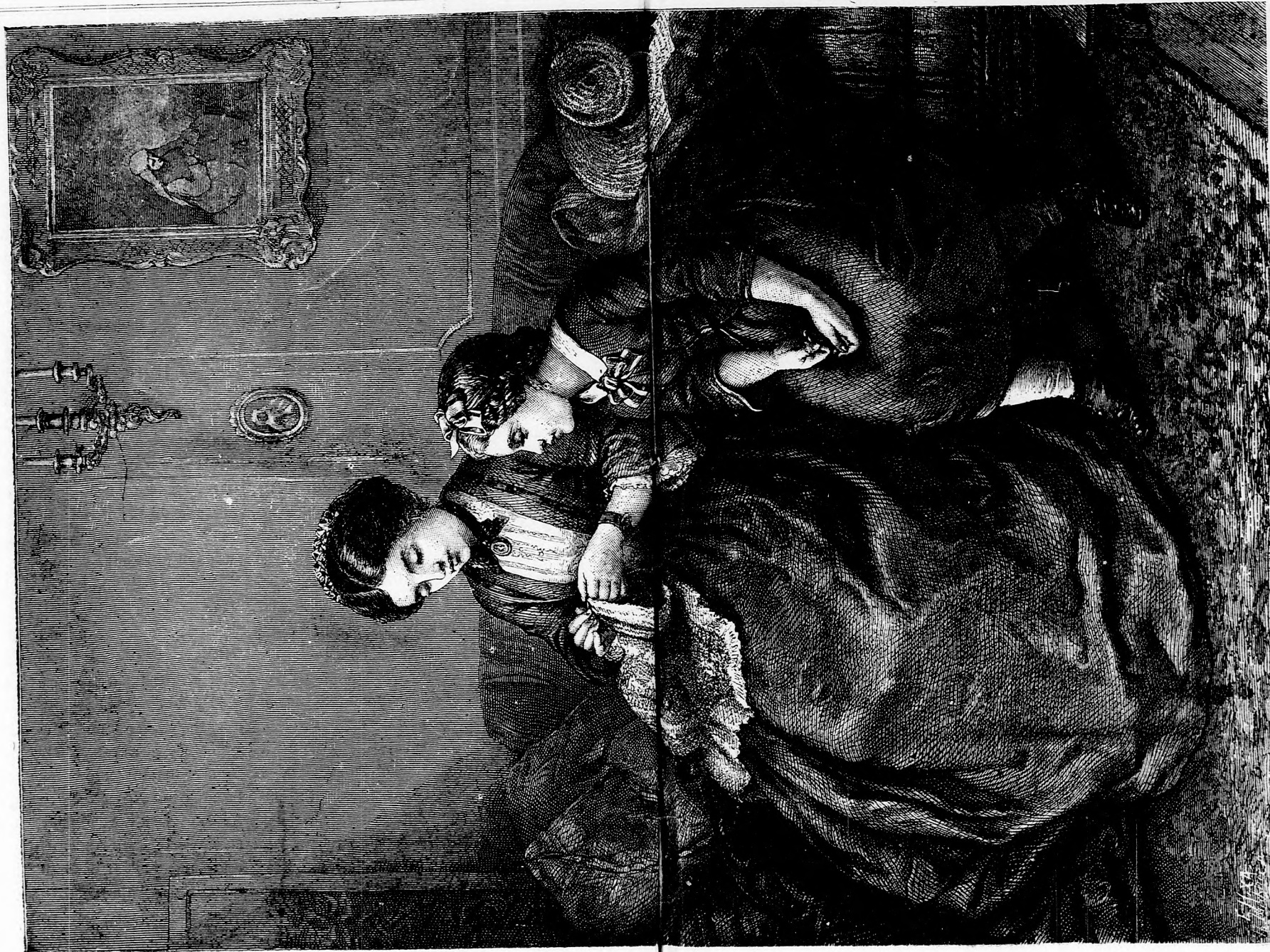
lakásban volt. Mert apám mesterember volt, szorgalmas, becsületes, de nagyon beteges, úgy hogy gyakran hetekig nem dolgozhatott s épen ezért bizony nem volt valami bőség a házban. Mivel azonban szerényen, egyszerűen éltünk, soha sem szorultunk másokra, nem is panaszkodtunk sorsunkra s kivált én, mint afféle kis fiu, semmit sem tudtam arról, hogy boldogabb gyermek is lehet a világon, mint én. Szüleim gyöngéden szerettek, én is őket. Pajtásom pedig volt a hü Bátor, a mi öreg kutyánk.

Mióta csak emlékeztem, Bátor mindig mellettem volt. Mint kicsike kis fiu együtt hemperegtünk a földön, később a hátára ültem, mikor pedig már nagyobb fiu lettem, elkísért az iskoláig s a kapu előtt megvárt, ami nagy hasznomra vált, mert gyöngé fiu létemre sem mert bántani a legvásottabb gonosz fiu sem. Szerettem is hü pajtásomat s megosztottam vele minden falatomat.

Egyik év mult a másik után s én már nagy fiu lettem, Bátor pedig öregedni kezdett; de azért mindig jó barátok és elválaszthatatlanok voltunk, mignem egyszer aztán igen szomorú módon kellett elválnunk.

Egy napon, midőn az iskolából haza érkeztem, jó anyámat fekvő betegen találtam, s néhány nap mulva meg is halt, eltemettük. Nagy szomorúságomból még föl sem ocsudtam, mikor a második nagy csapás ért: atyámat annyira lesujtotta a fájdalom, melyet anyám halála miatt érzett, hogy napról napra betegobb, gyöngébb lett s alig pár hét mulva ő is meghalt.

(Vége következik.)

HIMZÉS. (Lásd a 323. lapon.)

A TENGER MUNKÁSAI.

— Természetráji csevegés. —
(Képpel a 324. lapon.)

HA RÁNÉZTEK a képre, bizonyosan azt fogjátok hamarjában gondolni, hogy Forgó bácsi tréfából írta alája azt a címet. Hiszen nem látni ott semmiféle munkást, csak valami furcsa alakokat, melyek félig kőnek, félig növénynek látszanak. És csakugyan igazatok van, egyebet nem látni és amit látunk, az kemény kő, de azért él és dolgozik a tenger fenekén.

Erre megint kedvetek volna nevetni, mert ki látott olyan követ, mely él? És ebben is igazatok volna, mert mi itt a szárazföldön effélet nem láthatunk; de ha leszállanánk a tenger fenekére, ott sok más csodálatos látvány közt megismerkednénk ezzel is, úgy, mint megismerkedtek azok, kik ott már buvárkodtak és látták, milyen építés folyik a tenger vize alatt. És ami épül, az nem egyéb, mint sziget.

Ha azt mondtam, hogy a tenger fenekén olyan kő van, mely él, hát jól teszitek, hogy ezt nem hiszitek el így betű szerint, mert a kő csakugyan nem élő test sehol. Hanem a tenger fenekén élnek a nagy természetnek legsodálatosabb lényei, az apró polipfajok, melyek némelyike oly kicsiny, hogy szabad szemmel alig látható. És ez apró teremtetések nem járnak-kelnek, nem usznak, hanem mindig egy helyben maradnak s kőkeményiségű kéreg veszi őket körül. És egyik kéreg fölébe a másik nő, új állatkákkal, míg a régiek kihalnak s csak a kemény kőréteg marad meg belőlük. Így nő lassanként sokféle furcsa alak; némelyik elágazik és fához hasonlít; a másik gömbalaku, a harmadikat kehelynek lehetne nézni.

S e sajátos alakzatok lassan-lassan mindig nagyobbra nőnek. Az anyag, melyet ez apró teremtetések ekkép képeznek, igen különböző. Némelyik nem egyéb közönséges meszes kőnél, másik pedig

igen becses drágakő: a korál; de ez ritka. A legtöbb csak közönséges követ képez és korál-képződésnek nevezik ezt is. Nemcsak kimondani, de még elképzelni sem lehet azt a töméntelen sokaságot, a mellyel ez apró lények ott a tenger mélyében élnek és folytatják a munkát, azaz növesztik mindig nagyobbra a sziklát, melyen élnek. Csak fölületén, oldalt és tetején élnek e parányok, a szikla közepe csak olyan kő, mint a mi szikláink; odabent nem él semmi, míg a fölületen folyton rakják egyik mésztéteget a másikra.

Lassan, rendkívül lassan halad ez a munka, de mégis halad és mikor száz meg száz, ezer meg ezer esztendő mult, az apró munkások feljutottak a mélységből egészen a víz felszínére s a hajósok azt veszik észre, hogy egy-egy sziklacsucs vagy zátony mered ki a vízből.

Egész nagy szigetek vannak, melyek ily módon jöttek létre, sok ezer esztendő lefolyása alatt. A korálok, mikor a víz színére, a levegőre érnek, nem építenek tovább fölfelé, mert csak a vízben tudnak megélni, de építenek tovább oldalt. A vízből kiálló fölületre aztán a tenger hord homokot, iszapot, lassanként földkéreg képződik. Messzi szigetekről odasodor a víz növényeket, letört fákat, melyek elrohadnak és termővé teszik a földet; átröpülő és megpihenő madarak elhullatnak növénymagvakat, melyek kikelnek s végre szép zöld pázsit, liget pompázik ott a szigeten s emberek jönnek, elfoglalják, mivelik a földet, ott élnek.

És ezt azok az apró, de megszámlálhatatlan mennyiségben élő teremtmények hozzák létre, melyek a tenger fenekén kezdik a munkát s folytatják ezer esztendőkön át. Kővé válnak maguk is, nem marad semmi nyomuk, ha egyszer elvégezték munkájukat: fölépítve a sziklát, szigetet.

Ugy-e, ha nem látjuk is, ott vannak azon a képen mégis a tenger munkásai?

Kedves viszontlátás.

(Képei a czimlapon.)

JÁR a peczér utcáhozszat,
Zöld a kocsikája.
Sok embernek szűköl ottan
A kedves kutyája.

Hatósági parancsot hajt
A gyöpmester végre.
Hogy netán dühödtté ebtől a
Várost baj ne érje.

De csupán gazdátlan ebre
Van joga ő néki,
Ám ha bele melegedett,
Ezt se nagyon kérdi.

Igy került derék Vitézünk
A peczér kezére.
Jaj! Már attól is tartottunk,
Hogy elfolyt a vére.

Mind szaladtunk rimánkodva
A rendőr tanyára:
Megfizetjük váltság díját!
Mondják, mi az ára?

Biztattuk, hogy minden pénzünk
Lészen a jutalma.
A rendőr a vállát vont a:
Erre nincs hatalma.

Sirdogálva mentünk haza,
Meggérni apácskát:
Hogy ha lehet, Vitézt majd a
Peczértől megváltsák.

Buslakodtunk, tanakodtunk
Félve és remélve —
Aliq vártuk, hogy jó apánk
Ismét haza térne.

S im egyszerre... mi vinnyogás?..

Ismerős csahintás!

Ez a Vitéz!... ő ismerjük...

Csak Vitéz az, nem más!..

Összenézünk... felkiáltunk...

Az ajtó felpattan...

Csakugyan ő, kutyánk ront be

E szép pillanatban.

Hogy örömünk mekkora volt

Azt elképzeltétek,

Ha nézitek a képet, mit

Apa róla készített.

A MOZSÁRBA TÖRT ÓRA.

— Beszélyke, képpel. —

SODÁLKOZTOK, hogy ilyen szép arany órák van, ugy-e? Az igaz, hogy szinte nem is illik még ilyen magamforma fiatal legénynek, de hát ennek az órának különös története van s mint emléket fogom mindig hordani.

Egy csinosan öltözött fiú szólt így pajtásaihoz, ezek pedig kíváncsian kérdezték:

— Miféle története van annak az órának? Beszélj el!

— Ha épen akarjátok, elmondhatom. Harmadéve a karácsonyi szünidőket otthon töltöttem. Egy napon nagyatyám, ki abban a kis városban tekintélyes orvos, betegei látogatásából hazatérve, így szólt az ő vidám, jóságos modorában:

— No Palikám, ma van nagy ujság, egészen a te számodra való.

Mikor nagyapa így kezdi, már tudom, hogy valami kellemes meglepetést készít számomra.

— Mi az az ujság, nagyapácska? Talán megjött a szép könyv, melyet a minap rendelt meg?

— Nem találd el. Ezuttal nem tudományról van szó, hanem bűvészetéről.

Nem értettem s nagyapa jó ideig ingerkedett velem. Hiába törtem az eszemet, nem tudtam kitalálni, mi az a kellemes dolog. Mikor aztán már jól megkinozta kíváncsiságomat, végre megmondta, hogy egy bűvész, afféle ezermester kókler érkezett a városba, este a nagy vendéglő termében fogja magát produkálni s nagyapa elvisz engem is az előadásra.

Nagy volt az örömem s alig vártam az estét. Végre besötétedett, az előadás ideje közeledett s jól felöltözve, mert kemény hideg volt, megindultunk.

A vendéglő nagy termében már sok ember volt, de nagyapa gondoskodott, hogy jól láthassak, a legelső széksorban váltott helyet. Előttünk nem igen magas emelvény volt s rajta asztal, mely a bűvész mesterségéhez volt szükséges; az asztal mögött a terem szöglete el volt függönyözve s tudtam, hogy ott vár a bűvész, míg elő kell lépnie.

Csöngetés halatszott, a függöny mögül egy magas, még eléggé fiatal, de nagyon sápadt férfi lépett elő s mélyen meghajtotta magát a közönség előtt. Kissé csodálkoztam öltözetén, mert azt vártam, hogy majd valami tarka-barka, fura bűvészházában fog megjelenni. Ehelyett pedig valóságos báli ruhában jött s nagyatyám megmagyarázta, hogy most már így szoktak fellépni az ezermesterek. Csakhogy a mi ezermesterünknek, a milyen

sápadt volt az arcza, épenolyan kopott volt a ruhája, amit azonban csak mi vetünk észre, kik az első sorban ültünk.

Az asztalhoz lépett s hozzáfogott mutatványaihoz, miközben folyton beszélt és magyarázgatta, hogy mit mivel, milyen csodákat visz végbe. Boros üveggel, lapdával, kártyával, kalappal s más effélével sokféle ügyes mutatványt produkált s én igen jól mulattam, roppantul bámultam az előttem érthetetlen bűvészetet; de nagyatyám épen nem látszott mulatni, pedig nagy figyelemmel nézte a bűvészt. Nagyatyám mellett egy ismerősünk ült s ez nemcsak nem mulatott, hanem szinte boszankodott és minduntalan így szólt hozzánk:

— No, már megint ügyetlen volt... Ezt is rosszul csinálta, megint elhibázta...

Ekkor én is jobban kezdtem ügyelni s csakugyan észrevettem egy párszor, hogy a bűvész sokszor elhibázta a dolgát, csak hogy ezt gyorsan elpalástolta és szapora beszédével mindig másra fordította a nézők figyelmét. Egyszer aztán szomszédunk így szólt:

— No bizony, ez ugyancsak ügyetlen bűvész. Nemde doktor ur?

— Ugy látszik, de én inkább azt hiszem, hogy talán valami baja van.

Csodálkoztam nagyatyám e szavain; hiszen a bűvész folyton mosolygott s roppantul nyájas, vig arcot mutatott, sőt a sok beszédből most már egészen neki pirosozott az orcája.

Épen a mint ezt gondoltam, a bűvész az emelvény szélére jött s így szólt:

— Most a legcsodálatosabb bűvészetet fogom bemutatni, de egy zsebóra szük-

séges hoz
oly kegye

Senk

atyámra

elárulta,

atyám, bá

pillanatig

kedves jó

emlékül

gyorsan v
tréfás mo

— E

óra! És m

mélem, ne

lok vele.

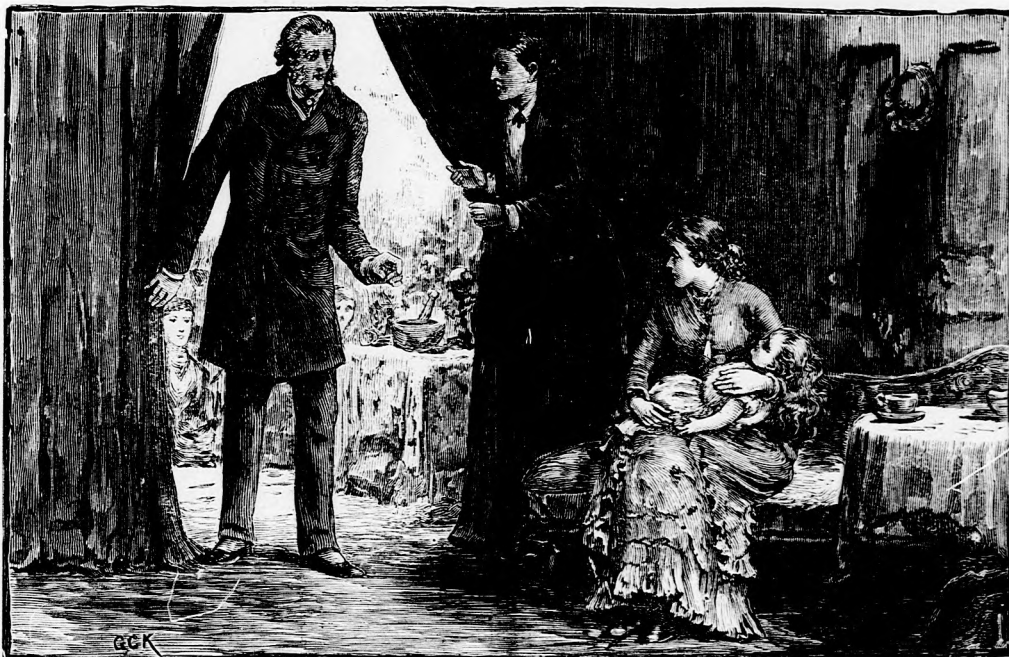
rom törni

séges hozzá. Legyen az urak közül valaki oly kegyes és kölcsönözze ide az óráját.

Senki sem mozdult. A bűvész nagyatyámra nézett, kinek szép arany lánca elárulta, hogy órát hord a zsebében. Nagyatyám, bármily jószívű volt különben, egy pillanatig habozott, mert zsebórája régi kedves jószága volt, melyet sok év előtt emlékül kapott s nekünk gyermekeknek

is csak messziről mutogatta. De mert senki más nem teljesíté a bűvész kérelmét, nagyatyám végre is előhuzta óráját és átadta neki. A bűvész meghajtott magát és az asztalhoz lépett.

Épen ekkor a függöny mögül valami zaj hallatszott . . . mint sirt és sohajtozott volna valaki. A bűvész egy pillanatra oda fordítá fejét s még sápadtabb lett, de

. . . BELÉPETT A FÜGGÖNY MÖGÉ. (Lásd a 334. lapon)

gyorsan visszafordult s előbbi mosolygó, tréfás modorával mondá:

— Ez valóban nagyon szép, drága óra! És miután uraságod reám bizta, remélem, nem lesz kifogása, akármit csinállok vele. Legelőször is kissé porrá akarom törni ebben a mozsárban.

Az asztalon csakugyan mozsár volt s a bűvész beletette az órát, a mozsártörőt pedig kezébe fogta. Elhültem ijedtemben s szorongva sugtam:

— Jaj, ne engedje, kedves nagyapa, ne engedje!

— Ne félj semmit, kedves fiam, felelé

nagyatyám nyugodtan. Csak szemfényvesztés az, nem lesz az órának semmi baja.

A bűvész hozzáfogott mesterségéhez s teljes erővel ütögette le a mozsártörőt, midőn a függöny mögül újra s most már egészen hallhatólag hangzott a fájdalmas sírás és jajgatás. A bűvész láthatólag megzavarodott, halálsápadt lett, mignem egyszerre a mozsárból sajátságos recsenés hallatszott . . . a bűvész eltántorodott s az asztalba fogózott, hogy el ne essék.

— Összetörte az órát, gondolám ijedten.

— Tudtam, hogy beteg, mindjárt elájul, szólt nagyatyám s gyorsan fölugrott az emelvényre.

Én utána mentem s a következő pillanatban magam is elsápadtam, nagyatyám pedig, az áldott jó ember, vörössé lett a haragtól; mert a szerencsétlen bűvész, reszketve mint a nyárfalevél, így szólt:

— Oh uram, könyörüljön . . . bocsásson meg . . . most először történt, hogy ez a mutatóványom nem sikerült . . . az óra . . .

— Csak nem törte össze? kiáltá nagyatyám roppantul felindulva.

— Fájdalom, megtörtént a baj, szólt a szerencsétlen bűvész remegő hangon. Óh, de hiszen nem is tudom már mit csinálok . . . fejem kábul . . . egyetlen gyermekem haldoklik!

És nem törődve többé a közönséggel, a függöny mögé sietett.

Nagyatyám egy pillanatig megállt s hallottam, amint így szólt magában:

— Csaló-e, vagy igazán szerencsétlen?

Aztán ő is belépett a függöny mögé (Lásd képet a 333. lapon.) s én követtem.

A függöny mögött egy még fiatal, sápadt nő ült, ölében egy kis leánykával; négy-öt éves lehetett a kicsike, szép, kedves gyermek volt, de arcán szörnyű fájdalom látszott. Feje lehanyatlott, mintha már nem is élne. A szegény ezermester zokogva borult a földre s a beteg gyermeket csókolgatta.

— Szegény gyermekem! Egyetlen édes kis leányom, neked is meg kell halnod, mint testvéreidnek!

Meg voltam hatva s bizony egészen megfeledkeztem a mozsárba tört óráról. És nagyatyám arczáról is eltűnt a harag, megint a régi jó ember és lelkiismeretes orvos volt, ki csak arra gondolt, hogy segítsen, a hol még lehet. Gyorsan a beteghez lépett, megvizsgálta és így szólt:

— Ez a gyermek nagyon beteg, mért nem fektetik le?

— Nem tehetem, uram, felelé az anya szomorúan. Férjemnek utolsó produkciójánál szüksége van reám itt a függöny megett . . . s nem hagyhatom magában szegény beteg gyermekemet.

Aztán a bűvészhez fordulva mondá:

— Kérlek, siess, fejezd be az előadást, hogy szobánkba térhessünk.

— Lehetetlen, nem tudok semmit csinálni, szemem elhomályosodik, ügyetlen vagyok! Oh, nem is tudom . . . épen most összetörtem ennek az urnak az aranyóráját . . . azért jött utánam!

— Irgalmas Isten! kiáltá a nő rémülten. Összetörted! Hiszen ezt az egész

bevéteiből is koldusok fogjuk tud fagyba, hó

Ekkor szöveg szöveg szöveg szokta

— Ne előadásnak ségnek, hogy dukciónál szaporán a kicsikét. az orvosok tak orvost orvos vagy

A szöveg nagyatyám

— O árárt sem annyit . . . nem telik

— nagyatyám jék, azon gyermeke

A bű reszkető nem fejezté tért s elh órárt is, m dugott az zittatja. I óra. Más

A k elkisértük mely a szobácská

bevéteiből sem fizethetjük meg! Már ugy is koldusok vagyunk, a vendéglőst sem fogjuk tudni kifizetni, kikerget az utcára, fagyba, hóba beteg gyermekemmel.

Ekkor nagyatyám jószággal, de lát-szólag szigoru hangon, mint orvosok gyakran szoktak, így szólt:

— Ne töltsék itt az időt hiába. Az előadásnak vége, menjen, jelentse a közönségnek, hogy nagy baj történt, vége a produkciónak; kérjen bocsánatot. Aztán szaporán a szobába, ágyba kell fektetni a kicsikét. Egymásután! És valaki menjen az orvosukért . . . vagy talán nem is hivat-tak orvost a beteghez? No, nem baj, én orvos vagyok, majd én gyógyítom.

A szegény bűvész zavartan nézett nagyatyámra.

— Oh uram, szólt aztán, én órája árát sem tudom kifizetni, nem vettem be annyit . . . orvos fizetésére most már épen nem telik.

— Tegye, amit mondtam, felelé nagyatyám szigoruan. Az órával ne törőd-jék, azon már ugy sem segít, de ezen a gyermeken még lehet segíteni. Szaporán!

A bűvész kilépett a függöny elé és reszkető hangon bocsánatot kért, hogy nem fejezheti be az előadást; aztán vissza-tért s elhozta a mozsárból az összetört órát is, melyet nagyatyám gyorsan zsebre dugott azt mondva, hogy majd megiga-zittatja. De biz abból soha sem lett többé óra. Másnap ujat vett.

A közönség eltávozott, mi pedig elkísértük a bűvész-családot szobájába, mely a vendéglő legolcsóbb, legkisebb szobácskája volt. Mialatt oda mentünk, a

bűvész elmondta, hogy ő azelőtt ügyes volt a maga mesterségében, de egy idő óta sok csapás érte. Három gyermeke volt s kettő már meghalt; és míg betegen feküdtek, nem vándorolhatott városról, városra, nem volt keresete, nyomorogtak. Ha aztán föllépett is, szomorúságában zavart volt, ügyetlenkedett, rossz hire támadt s így aztán még inkább szepegett. Most harmadik gyermekét is előfogta a halálos baj s nagy fájalmában, mikor a leányka sóhaját hallotta a függöny mögöl, elvesztette nyugalmát s így törte össze az órát a mozsárban, ami még soha sem történt meg vele.

— Jól van no, ne beszéljünk róla, szólt nagyatyám, mialatt asztalhoz ült s receptet irt. Siessen inkább a gyógy-szertárba és hozza el hamar ezt az orvos-ságot. Te pedig, Pistikém, menj haza és mondd meg, hogy ne várjanak vacsorával; lehet, hogy csak későn jutok haza.

Másnap megtudtam, hogy nagyatyám a fél éjszakát ott töltötte a kis betegnél. A leányka halálos beteg volt s szülei mindig azt mondogatták, hogy ők előre tudják, meg fog halni, mint a másik kettő.

— Nem kell előre sopánkodni, szólt nagyatyám kurtán. Majd meglátjuk.

És csakugyan, mire én egy hét mulva visszautaztam az iskolába, a kis beteg már tul volt a veszélyen. Később, mikor ismét hazakerültem, halottam, hogy a leányka teljesen meggyógyult s a bűvész család egészen boldogan utazott el; a bűvész meg akarta fizetni az eltört óra árát, de nagyatyám nem fogadta el; azt mondta, hogy csak tartsa meg azt a kevés pénzt s vándoroljon tovább Istennevében.

Azóta harmadfél év mult, a bűvész-családról nem hallottunk semmit, el is felejtettük — midőn e nyáron egy napon hirtelen betoppan az egész család. Vidámak, egészségesek voltak mindhárman s a bűvész egy szép arany órát nyujtott nagyatyám felé e szavakkal:

— Jó uram, ön volt a mi jótevőnk, megmentőnk. Ne higye, hogy megfeledeztünk önről. Ha ön ama szerencsétlen este, mikor kárt okoztam önnek, nem lett volna oly nagylelkű, gyermekem meghal, én pedig koldussá, boldogtalanná lettem volna. Ön megmentette leánykámat, megbecsátotta a kárt s én visszanyertem jó kedvemet, ügyességemet, s ama naptól fogva el nem hagyott a szerencse. Visszajöttem, hogy hálát mondjak jótevőmnek és kérjem, fogadja el ez órát emlékül. Most már nem tesz ám koldussá, akár tiz arany óra ára sem.

De nagyatyám semmikép sem akarta elfogadni, mire a hálás bűvész felém fordult.

— Jól van, tehát fogadja el kis unokája. Hisz ő is ott volt ama szomorú estén. És ez óra emlékeztesse őt mindig nagyatyja nemes tettére, a szép példára, hogy kell legyőzni a haragot s jót tenni még azokkal is, kik ellenünk vétettek.

Nagyatyám megengedte végre, hogy elfogadjam a szép órát, mert látta, hogy rosszul esnék a hálás embernek, ha ajándékát visszautasítanók. És én örömmel fogadtam el, nemcsak mert értékes, szép óra, hanem mert élénken fog emlékeztetni mindig a hálás bűvész intő szavaira.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXI. köt. 13. és 14-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldtek: Csukássy Jenő, Kaufmann Jenni, Ney testvérek, Gruber Ilonka, (sajátkezü írást kívánok, még pedig nem írónnal valót. F. b.), Sztankovits Jenni és Szilárd, Halmágyi Fanni, Drachler testvérek, Kunstädter Rezső, Fördök Lujza, Engel Einő, Spitzer Miksa, Széchenyi V., Goldmann Emil, Tarafás Ilonka, Grexa Gyula, Burger Lujza, Sellyey Ilona, Kelemen Irén, Baumgarten Nándor.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Vera. A »Kis Lap« szindarabjai külön kötetben is meg fogván jelenni, e v é g e t t nincs szükség a régi kötetekre, melyeknek tán csak antiquáriusi uton kerülhetnél birtokába. — **R. Nellike.** Karácsonyfiára csak kapok belőle, úgy reménylem. — **E. Ernő.** Kéréssel a kiadó-hivatalhoz fordulj. Nem illik letépett levélpapírosra írni. A rendesen írott levéllel nem csak azt tiszteljük meg, akinek írunk, hanem magunkat is. — **Czuczty testv.** Mért neveztek ti engem Jánosnak. Hol van ez a »K. L.«-on kitéve? — **Capelle testvérek.** Ragaszkodástok örömmel tölt el. — **Fligl testvérek.** Vagy kettőt felhasználok a gyűjteményből. De e félék, mint: káromkodás, pokol, zabolátlanság, nyomoruság stb., nem illenek bele a »K. L.«-ba. — **Zákó Jolán.** Ha egyszer a kedvező véletlen fölhoz Budapestre, igen szívesen látlak a »K. L.« műhelyében. — **Dárdai Dezső.** Magam nem vagyok sem valami nagy vadász, sem nagy halász. Ha mind azok, amiket a patak fenekén tett megfigyeléseidről írsz, hogy t. i. a pisztráng a patak réme, mely elől az aprók ijedve futnak; meg hogy a patak vizében olyan halacsok is láthatók, melyek, mint a zergék és kőszáli kecskék szoktak, kémet küldenek előre, megtudni, szabad-e az ut s a m-ly halacsok az ujjakból képezett iven (kapun) egy kis nekibátorodás után átúsznak — mondom, ha mindezek beválnak, ami végett, s ezt nem fogod rossz néven venni, egy tudóssal fogok beszélni: akkor különben elég jól szerkesztett czikkecskédet közlöm s még képecskét is rajzoltatok hozzá. — **Freund Imre.** Milyen is az a te kis nyomdád? Valami játékszer? Ismertesd meg velem. De a »K. L.«-ot kinyomatni nem elég; azt meg is kell írni. Szép levelednek s gondosan írott betűidnek megörültem. — **„Halottak estéjén“.** A czikk, bár jó részletei vannak, nem felel meg teljesen a lapunknál uralkodó vezérelvnek. A kéziratot egy hétig tartjuk.

(Vége következik.)